

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

SL

Govor

Luxembourg, 8. decembra 2015

Govor Vítorja Caldeire, predsednika Evropskega računskega sodišča

Predstavitev letnih poročil za leto 2014

Svet Evropske unije (Ekonomске in finančne zadeve)

Bruselj, 8. decembra 2015

Velja govorjena beseda.

ECA Press

Mark Rogerson, uradni govorec, tel.: (+352) 4398 47063, prenosni tel.: (+352) 621 55 30 63

Damijan Fišer, tiskovni predstavnik, tel.: (+352) 4398 45410, prenosni tel.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

Spoštovani gospod predsednik,

spoštovani ministri,

v čast mi je, da lahko Svetu predstavim letni poročili Sodišča.

Kot morda že veste, smo letos pozvali k „povsem novemu pristopu“ k vlaganjem in porabi EU.

To smo storili predvsem iz treh vzrokov:

- prvič, EU in države članice so priznale potrebo po financiranju **pomembnih novih izzivov**,
- drugič, še vedno je treba obravnavati resne dolgoročne probleme s finančnim poslovanjem EU, in
- tretjič, vmesni pregled večletnega finančnega okvira je priložnost za temeljni ponovni razmislek o naših prioritetah in nekaterih shemah porabe.

Spodbudno je bilo slišati pozitiven odziv podpredsednice Komisije Georgieve in poslancev Evropskega parlamenta, ko sem to sporočilo prejšnji mesec predstavil v Parlamentu.

Spoštovani ministri,

EU in države članice očitno doživljajo težke čase. Evropa se spopada s **pomembnimi izzivi** na več področjih:

- begunska in varnostna kriza,
- izpolnjevanje energetskega in doseganje podnebne ciljeve ter
- doseganje zadostne gospodarske rasti in odpiranje delovnih mest.

Za obravnavanje teh izzivov so potrebna javna sredstva, za katera je bistveno, da so dobro naložena.

Proračun EU je pomemben vir sredstev na ravni EU. Poročilo Sodišča kaže, da bi bilo mogoče ta sredstva vlagati bolje in hitreje, da bi rešili izzive, s katerimi se spopada Evropa.

Toda za to je treba obravnavati dolgoročne probleme s finančnim poslovanjem, ki smo jih osvetlili v poročilu.

Prvič, nastalo je več **finančnih zaostankov**.

Za proračun EU so prevzete prevelike obveznosti in po napovedih bo tako ostalo tudi v bližnji prihodnosti.

Nekatere države članice le s težavo porabijo sredstva EU, ki so jim bila dodeljena.

Poleg tega ostaja stopnja neporabljenih sredstev pri finančnih instrumentih še naprej visoka.

Odpravljanje teh zaostankov bi sprostilo sredstva, da bi se lahko porabila tam, kjer so najbolj potrebna.

Sodišče meni, da je prilagodljivost proračuna EU ključna zadeva, ki jo je treba obravnavati pri vmesnem pregledu.

Drugič, še vedno se preveč sredstev porabi, ne da bi se spoštovala finančna pravila EU.

Stopnja napake pri plačilih je ves čas visoka. Skupna ocenjena stopnja napake za plačila v letu 2014 je znašala 4,4 % in se v zadnjih treh letih ni veliko spreminjala.

Ugotavljamo, da so Komisija in države članice v zadnjih letih dosegle napredek pri preprečevanju in popravljanju napak.

Vendar pa je naše poročilo tudi tokrat pokazalo, da bi lahko nacionalni organi popravili še veliko več napak, če bi uporabili vse razpoložljive informacije.

Na področjih z deljenim upravljanjem, kjer je največ možnosti za napake, bi bilo stopnjo napake dejansko mogoče prepoloviti.

K temu pa je treba dodati, da je večina programov in shem porabe EU sama po sebi tvegana, ker so plačila še vedno zelo odvisna od informacij, ki jih zagotovijo sami končni upravičenci.

Naša analiza kaže, da je mogoče zasnovati sheme porabe, pri katerih je manj možnosti za napake, zlasti s poenostavitvijo pogojev za plačilo in postopkov.

Analiza kaže tudi, da je ocenjena stopnja napake močnejše povezana z vrsto sheme porabe kot s tem, ali se zanjo uporablja deljeno upravljanje.

Zato priporočamo, naj Komisija analizo v okviru vmesnega pregleda osredotoči na zasnovo nekaterih shem, da bi ugotovila, kje obstajajo možnosti za zavarovanje pred napakami.

Manjše število napak in boljši popravki bi izboljšali kakovost porabe in sprostili sredstva za porabo drugod.

Tako smo prišli do tretjega področja, ki bi ga bilo mogoče izboljšati, **smotrnosti porabe proračuna EU.**

Ugotovili smo, da bi bil lahko večletni finančni okvir boljše usklajen s strategijo Evropa 2020, in sicer glede obdobja in prioriteta.

Opažamo tudi, da cilji in politični smotri EU na visoki ravni niso bili prevedeni v jasne operativne cilje na nižjih ravneh.

To je predpogoj za uspešno upravljanje in poročanje o smotrnosti.

Končno, finančnemu poslovanju EU bi zelo koristila tudi **boljša preglednost**, ki je bistvena za zagotavljanje zaupanja državljanov.

Sodišče v poročilu priporoča, naj Komisija ukrepa, da bo izboljšala preglednost v zvezi z:

- dolgoročnimi potrebami EU po denarnem toku,
- napakami pri plačilih in finančnimi popravki ter
- rezultati porabe v okviru proračuna EU.

Prav tako pomembno pa je zagotoviti preglednost politik EU, ki se ne financirajo neposredno iz proračuna EU.

Novi načini financiranja politik EU ne bi smeli privedi do tega, da za finančna tveganja ne bi veljala javni nadzor in revidiranje.

V odgovor na posamezne krize so nastale nove ureditve za financiranje. Vsakič smo opozorili, da je treba že od začetka zagotoviti uspešne ureditve za javno odgovornost in revidiranje.

Veseli me, da lahko rečem, da se naša opozorila upoštevajo. Zlasti enotni mehanizem za reševanje daje Sodišču jasna pooblastila za revidiranje javnih financ.

Obstaja pa tveganje, da bo odgovornost trpela, če bodo načini financiranja na splošno postali preveč razdrobljeni.

Spoštovani ministri!

Vmesni pregled je priložnost za razvoj **povsem novega pristopa** k finančnemu poslovanju EU, boljšo uporabo sredstev za spopadanje z novimi izzivi in rešitev dolgoročnih problemov, ki sem jih omenil.

Po našem mnenju morajo za to, da bi lahko Evropska unija sredstva vlagala bolje in hitreje:

- nosilci odločanja zagotoviti, da bodo naložbe bolje usklajene s spreminjajočimi se prioriteta mi Unije,
- zakonodajalci poenostaviti instrumente, da bodo dajali boljše rezultate ob manjšem tveganju za davkoplačevalce, in
- upravljavci sredstev zagotoviti, da bodo razpoložljiva sredstva porabljena učinkoviteje.

Sodišče je pripravljeno prispevati k institucionalnemu dialogu v okviru vmesnega pregleda.

Glede na naše revizijske izkušnje načrtujemo, da bomo prispevek pripravili na podlagi tega, kar bi lahko imenovali „trije stebri“ za zagotavljanje evropske dodane vrednosti državljanom:

- prvič, zastavljanje ciljev,
- drugič, izvedbeni mehanizmi, in
- tretjič, ureditve za revidiranje in odgovornost.

Spoštovani predsednik, spoštovani ministri!

V teh zelo težkih časih Računsko sodišče stoji ob strani Svetu in drugim evropskim institucijam.

Obramba naše Unije in zagotavljanje dobrobiti naših državljanov bo veliko breme za naše skupne vire.

Glavna naloga Evropskega računskega sodišča bo še naprej pomagati pri zagotavljanju čim boljše porabe teh virov.

Hvala za vašo pozornost.